

ADALET BAKANLIĞI

2012 YILI
BÜTÇE SUNUŞ KONUŞMASI
(TBMM Plân ve Bütçe Komisyonu)

2011

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

ADALET BAKANLIğI

2012 YILI
BÜTÇE SUNUŞ KONUŞMASI
(TBMM Plân ve Bütçe Komisyonu)

SADULLAH ERGİN
Adalet Bakanı

KASIM 2011

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
AVRUPA KONSEYİ VE AVRUPA BİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRMELERİ	9
MAKUL SÜREDE YARGILAMA	11
TEMEL MEVZUATIMIZ	19
İNSAN KAYNAKLARIMIZ	21
BİLİŞİM SİSTEMİMİZ VE ADALET SARAYLARIMIZ	23
MAHKEMELER VE ADALETE ERİŞİM	26
CEZA İNFAZ SİSTEMİMİZ	30
İNSAN HAKLARI	34
SONUÇ	38

Sayın Başkan
Değerli Milletvekilleri,

Bakanlığımızın 2012 Yılı Bütçesini görüştüğümüz bu günde, adalet sistemimizin daha iyi işlemesi için büyük bir gayretle yürüttüğümüz çalışmalar hakkında sizleri bilgilendirmek üzere huzurlarınızda bulunmaktayız.

Bütçe münasebetiyle sunulan bilgilerin ve bunlar üzerinde yapılan tartışmaların aynı zamanda geniş bir durum analizi olduğunu düşünmekteyiz.

Bu görüşmeler münasebetiyle hepinizi Bakanlığım ve yargı teşkilatı adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Milletvekilleri,

Geçmişten bu yana, devletlerin en önemli amaçlarından biri adalet sistemlerinin etkin biçimde işleyişi olmuştur. Çünkü toplumsal yaşamın huzur ve güvenlik içinde sürdürülebilmesi ancak bu şekilde mümkün olabilmektedir.

Diğer yandan, günümüzde iyi işleyen bir adalet sistemini kuramayan, insan hak ve özgürlüklerini koruyup geliştiremeyen ülkelerin uluslararası alanda da söz sahibi olabilmesi mümkün görülmemektedir. Zira bir ülkenin gelişmişliği sadece ekonomisinin güçlü olması ile değil, aynı zamanda iyi bir adalet sistemine sahip olması ile ölçülmektedir.

Bizlerin bugün için en önemli gayreti, iyi işleyen bir adalet sisteminin oluşturulmasıdır.

İyi işleyen bir adalet sisteminden anladığımız ise vatandaşlarımıza güven vermesidir. Adalet sisteminin vatandaşlara güven verebilmesi, ancak zamanında ve gecikmeksizin tecellisi ile mümkün olacaktır.

Bugün için uluslararası alanda adaletin etkinliği, yargılamaların kalitesi ile ilişkilendirilmekte ve makul sürede yargılamanın sağlanması ile diğer adil yargılama ilkelerinin uygulanması gibi unsurlara dayalı olarak ölçülmektedir.

Günümüzde yargı reformu yalnız bizim değil birçok gelişmiş ülkenin de gündemini oluşturmaktadır. Avrupa Konseyi 2010 yılında yayımladığı Raporunda bütün üye ülkelerin modern, erişilebilir ve verimli bir yargı sistemi tesis edebilmek için çeşitli reform çalışmaları yürüttüğünü bildirmiştir.

Ülkelerin yürüttükleri bu çalışmalara bakıldığında reform alanlarının; yargının bağımsızlığının ve şeffaflığının geliştirilmesinden, mahkemelerin verimliliğinin artırılmasına; bilgi teknolojilerinden, dava yığılmasının önlenmesine; mağdur ve tanık haklarının geliştirilmesinden, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin oluşturulmasına kadar geniş bir yelpazede olduğu görülmektedir.

Öte yandan, halen yargılama sürelerinin uzunluğu nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6 ncı maddesinin ihlali, Avrupa ülkelerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından mahkûm edilmesinin birinci nedeni olmaya devam etmektedir. Bunun ortadan kaldırılması için birçok Avrupa ülkesi tıpkı ülkemiz gibi çalışmalar yürütmektedir. Bu reform çalışmaları kapsamında mahkemelerin yeniden yapılandırılması gibi birçok önlem alınmaktadır.

Değerli Milletvekilleri,

Adalet ve yargı hizmetlerinin sorunsuz biçimde işlemesi tabiatı itibariyle birden fazla alana bağlı bulunmaktadır.

Bunun sağlanabilmesi için;

- Yargının bağımsızlık, tarafsızlık ve şeffaflığının tam olarak temini,
- Mevzuat alt yapısının güncelliğinin sağlanması,
- Mahkemeler teşkilatının etkin biçimde oluşturulması,
- Hâkim ve savcılar ile yargı personeli alt yapısının nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,
- Bilgi teknolojilerinin tam olarak kullanılması,
- Yargının mali kaynaklarının güçlendirilmesi,
- Dava yığılmasının önlenmesi,
- Uluslararası adli yardımlaşma sisteminin güçlendirilmesi,
- Adli yardım sisteminin oluşturulması,
- Sanık ve mağdur haklarının korunması,
- İnsancıl bir infaz sisteminin kurulması,
- İcra ve iflas sisteminin etkinliğinin sağlanması,
- Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi,
- Hukuk eğitiminin güçlendirilmesi,
- Avukatların yargısal iş ve işlemlere etkin katılımının sağlanması,

gerekmektedir.

Bu alanlardan birinin bile ihmal edilmesi sistemin bütününe etkilemektedir. Sadece insan kaynaklarının güçlendirilmesine dayalı ya da mevzuat değişikliğini içeren çalışmalar, sorunun bütünüyle orta-

dan kaldırılmasını sağlayamamaktadır. Belirtilen konuların tümü için, planlanmış ve muhtemel etkileri önceden öngörölmüş adımlar atılması gerekmektedir.

Bakanlığımız, sorunların belli bir plân dahilinde çözümüne imkân sağlamak amacıyla 2009 yılında plânlama çalışmalarını tamamlamıştır. Plânlama çalışmalarımızın ilki “Yargı Reformu Stratejisi”, ikincisi ise bu çalışmayı da kapsayan “Stratejik Plan”dır.

“Yargı Reformu Stratejisi”, Avrupa Birliği’ne üyelik müzakereleri sürecinde tüm yargı paydaşlarının katılımıyla genel bir mutabakat çerçevesinde hazırlanan ortak aklın bir ürünüdür. Atılacak tüm adımların bir takvime bağlandığı “Yargı Reformu Stratejisi”, Avrupa Birliği’nin ilgili kurumlarınca da olumlu karşılanmıştır.

Aynı yöntemle hazırlanan ve Bakanlığımızın kamuoyuna bir taahhüdü olan “Adalet Bakanlığı Stratejik Planı” ise beş yıllık vadede atılacak adımları içermektedir.

Bizim bu yöntemle yürüttüğümüz çalışmalar bu gün için birçok alanda meyvesini vermektedir. Öte yandan, adalet hizmetleri gibi usul prosedürlerinin hakim olduğu bir alanda, iş yükünün azaltılması ya da yargılamaların hızlandırılması için atılan bazı adımların sonuçlarının kısa sürede bütünüyle alınması mümkün olmamaktadır.

AVRUPA KONSEYİ VE AVRUPA BİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRMELERİ

Değerli Milletvekilleri,

Az önce de belirttiğim gibi yürüttüğümüz çalışmalarla bazı alanlarda önemli sonuçlar almış bulunmaktayız.

- Özgürlükleri genişleten, yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı ve şeffaflığını temin eden anayasa değişikliğinin yapılması,
- Yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmasına odaklanmış mevzuat değişikliği paketlerinin çıkartılması,
- Yüksek mahkemelerin güçlendirilmesi,
- Hâkim, savcı ve personel sayısının artırılması,
- Hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimin güçlendirilmesi,
- Bilişim teknolojileri imkanlarının geliştirilmesi,
- Adli Tıp Kurumu faaliyetlerinin etkinleştirilmesi,
- Ceza infaz sisteminin güçlendirilmesi,

Bunlardan bazılarını oluşturmaktadır.

Bu alanlardaki gelişmelerin uluslararası yankıları da bizler için önem taşımaktadır. Üyelik müzakerelerini sürdürdüğümüz Avrupa Birliği'nin 2011 yılı İlerleme Raporunda, bazı eleştiriler yöneltmekle birlikte yargı alanındaki olumlu gelişmelere geniş biçimde değinilmiştir.

Raporda özellikle, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile Anayasa Mahkemesine ilişkin mevzuatın kabulü ile yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı yönünde ilerleme kat edildiğine ve yargının etkinliğinin ge-

liştirilmesi ile mahkemelerin artan iş yükünün üstesinden gelmesi için adımlar atıldığına vurgu yapılmıştır.

Öte yandan, Raporda eleştiri konusu yapılan, yargılama ve buna bağlı olarak tutuklama sürelerinin uzunluğu, yargı yerlerindeki iş yükünün fazlalığı, bilirkişilik uygulaması ve bölge adliye mahkemeleri gibi bazı alanlarda sorunların çözümü için yürütülecek faaliyetleri yine Avrupa Birliğine sunduğumuz Yargı Reformu Stratejisinde düzenlemiş bulunmaktayız.

Avrupa Birliği dışında diğer bir önemli husus ise Avrupa Konseyinin reform çalışmalarımıza tepkisinin ne olduğudur.

Avrupa Konseyi Adaletin Etkililiği Komisyonu, iki yılda bir Avrupa yargı sistemlerinin karşılaştırıldığı bir rapor yayımlamaktadır. 2010 yılında yayımladığı Raporda Komisyon, ülkemizin hâkim sayısı yönünden Avrupa ülkeleri arasında en çok artış sağlayan beşinci ülke olduğunu belirtmiştir. Buna rağmen, hâkim ve savcı sayımızın halen Avrupa ülkeleri ortalamasının çok altında olduğunu belirtmeliyim.

Ayrıca Raporda, ülkemizin küresel krize rağmen adalet bütçesinde kısıntıya gitmeyen sayılı ülkelere birisi olduğu, bilgi işlem donanımı yönünden % 100 lük oranı yakalayan yedi ülkeden biri olduğu, adli yardım için ayrılan ödenek bakımından yedinci ülke olduğu ve ilk derece mahkemeleri sayısında en çok artış sağlayan ikinci ülke olduğu belirtilmiştir.

Belirtilen raporların geçmişteki olumsuz görüntüleri, ülkemizin uluslararası toplum nezdindeki itibarını olumsuz etkilemekteydi.

Ülkemizin gün geçtikçe daha da artan uluslararası iddiasına adalet sistemimizin gittikçe güçleniyor olmasının katkısını Bakanlık olarak önemsemekteyiz.

MAKUL SÜREDE YARGILAMA

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Bugün için adalet sistemimizin karşı karşıya olduğu temel sorun yargılamaların makul sürede bitirilememesidir. Uzayan her bir işlemin taraflar üzerinde yarattığı gerginlik bir yana, toplumsal ekonomik ve siyasi sonuçları olmaktadır.

Kadastro davası yarım asır sürmüş bir çiftçinin hayatını güvenlik ve esenlik içerisinde sürdürebilmesi mümkün değildir. Ticari davası uzun süren tacirin de, idari davası uzun sürmüş bir memurun da bundan farkı yoktur. Uzayan yargılamalar, güvensizlik üzerine kurulmuş bir toplumsal yaşamı beraberinde getirmektedir. Böyle işleyen bir toplumsal düzen, vatandaşların yaşam standardının yükseltilmesini imkânsız kılmaktadır. Oysa günümüz medeniyetleri devletin insanlar için var olduğunu kabul etmektedir.

Yargılamaların uzunluğu sorunu geçmişten bu yana bazı çözüm önerileriyle birlikte uygulamacılar ve akademisyenlerce hep dillendirilmiştir.

Birden fazla faktörün doğurduğu bu sorunun çözümünde yıllarca mesafe alınamamasının ilk nedeni uzun soluklu çalışma yürütecek bir siyasi istikrarın olmaması olarak ifade edilmelidir. Çünkü atılacak adımların önceden belirlenmesi ve bir takvim dâhilinde gerçekleştirilmesi, sonuçların izlenmesi ve gelişmelere uygun tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Örneğin bugün yürürlüğe girmiş bir usul yasının bu kapsamdaki sonuçlarını bir yıl gibi kısa sürede almak mümkün olmamaktadır. Ya da yürürlüğe giren yasanın hiçbir eksikliğinin olmadığını baştan varsaymak hatalı bir anlayış olacaktır. Belirttiğim nedenlerle uzun vadeli olmayan bir bakış açısıyla farklı dönemlerde yapılmış çalışmalar sonuç doğuramamıştır.

Bir diğer neden ise yargılamayı yavaşlatan alanlardan sadece bazısına yoğunlaşılmasıdır. Sadece mevzuat değişikliklerinin yapılması ya da insan kaynakları kapasitesinin ele alınmasının yeterli olmadığı açıktır.

Bunlar dışında, adalet hizmetlerine ilişkin reform çalışmalarının sadece Bakanlığımızın faaliyetleriyle sonuca ulaşmasının beklenmesinin yanlış olacağı ifade edilmelidir. Bu konudaki çalışmalar ilk derece mahkemeleri yanında, yüksek mahkemeler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Türkiye Barolar Birliği ve barolardan oluşan tüm yargı kamuoyunun etkin yargı konusunda amaç birliği etmesiyle başarılı biçimde yürütülebilecektir. Bugün için ülkemizde bu atmosferin oluştuğunu görmekten mutluluk duymaktayız.

Değerli Milletvekilleri,

Az öncede ifade ettiğim gibi makul sürede yargılamanın temini birçok faktöre bağlı bulunmakta ve uzun vadeli yaklaşımı gerektirmektedir. 2002 yılından itibaren yürüttüğümüz çalışmalarla bunu sağlayacak birçok alanda önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Mevzuat altyapısının yenilenmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi, bilişim teknolojileri imkânlarının artırılması, altyapı sorunlarının çözülmesi gibi çalışmalar bizlere önemli bir zemin hazırlamıştır.

2009 yılından itibaren ise belirtilen çalışmaların yanında Anayasal ve yasal değişikliklerle önemli kurumsal gelişmeler yaşanmıştır.

Yıllarca yüksek mahkemelerimizin karşı karşıya buldukları iş yüküyle orantılı bir kurumsal yapıya sahip olmadıkları hepimizin malumdur. Daire ve üye sayılarında zamanla önemli bir artış gerçekleştirilememiş ve yüksek yargıçlarımız gelişmiş ülkelerde emsali görülmemiş bir iş yükü ile baş başa bırakılmıştır.

Bu sorunların çözümü için öncelikle Yargıtay ve Danıştay'ın üye sayılarını artırmış ve dairelerin birden fazla heyetle çalışması imkanını getirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bununla da yetinilmemiş savcı ve tetkik hâkimi ihtiyacı da HSYK tarafından giderilmiştir. Öte yandan her iki yüksek mahkemenin yardımcı personel sorunu da bugün itibarıyla çözülmüştür.

Hali hazırda, Yüksek Mahkemeler yeni yapıları ile yargılamaları hızlandırmak için adeta seferberlik ilan etmişlerdir. Bu olağanüstü gayretin bir sonucu olarak ilk defa ilk derece mahkemelerinde görev yapan çok sayıda yargı mensubu hizmet içi eğitim kapsamında dosya okuyup dairelere sunmak üzere HSYK tarafından görevlendirilmiştir.

Tüm bu emeklerin sonucunu önümüzdeki süreçte alacağımızı ifade etmek isterim. Zira daire ve üye sayılarının artırılmasından kaynaklanan altyapı sorunları yeni çözülebilmiştir.

Değerli Milletvekilleri,

Yargılamaların gecikmesi sonucunu doğuran sebeplerin en önemlisini iş yükü fazlalığı oluşturmaktadır. Günümüzde birçok ülke, sisteminde bazı uyuşmalıkların yargı dışında halli için önlemler almıştır. Ceza yargılamasında uzlaşma ya da hukuk yargılamasında alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri bu önlemlerden bazılarıdır. Bunlar dışında basit bazı uyuşmazlıkların idari yaptırımlara bağlanması suretiyle yargı önüne gelmeden çözülmesi yoluna gidilmiştir.

Biz de, bu çağdaş gelişmelere paralel uygulamaları içeren bazı düzenlemeler yapmış bulunmaktayız. Cezada uzlaşma yeni ceza adaleti

sistemimizin bir parçası olarak uygulanmaya başlanmıştır. Bu yeni uygulamanın daha da yaygınlaştırılması için Bakanlığımızın faaliyet içerisinde olduğunu ayrıca belirtmek isterim.

Az önce de belirttiğim gibi bazı ülkelerde yargılamaların makul sürede bitirilememesi hukuk yargılamasında uyuşmazlıkların alternatif yollarla çözümü yönündeki gelişmeleri doğurmuştur. Fransa, Almanya, İtalya, İngiltere, Hollanda ve İspanya farklı şekillerde olmak üzere bu yöntemleri uygulayan ülkelerden sadece bazılarıdır. Dostça çözüm isteğini de ifade eden alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, taraflara uyuşmazlığın çözümüne aktif katılım şansı tanımakta, farklı çözümler bulma imkânı sunmakta ve aleniyet zorunluluğu bulunmaması nedeniyle tercih edilir olmaktadır.

Öte yandan uyuşmazlıklarda barışçıl çözüm arayışları ve toplumsal uzlaşma gibi olgular da bu doğrultudaki gelişmeleri destekleyen faktörler olarak ortaya çıkmıştır.

Bu yöntemler değişik şekillerde olmakla birlikte, genellikle bir uzlaştırmacının, tarafları bir araya getirmesi ve uyuşmazlığı çözmeye teşvik etmesi ile yürümektedir. Söz konusu yöntemlerin, uygulandıkları ülkelerde ilk olarak basit uyuşmazlıkların çözümü için düşünülmüş, ancak zaman içerisinde daha kapsayıcı hale geldiği görülmüştür.

Alternatif uyuşmazlık yöntemleri uluslararası alanlarda da ele alınmaktadır. Nitekim Avrupa Konseyi mahkemelerde aşırı iş yükünü önleme ve azaltma konusundaki tavsiye kararında alternatif uyuşmazlık çözüm yollarını önermektedir.

Gelişmiş ülkelerde geniş biçimde yer bulan bu yöntemlerin ülkemizde de uygulanmasının yargının etkinlik ve verimliliğini artıracak, adalete erişim imkânlarını geliştireceği düşünülmektedir. Bu nedenle kişilerin serbestçe tasarruf edebilecekleri haklarına ilişkin uyuşmazlıkları kapsayacak, Anayasaya ve kanunların emredici hükümleri ile hak

arama özgürlüğüne aykırı olmayacak farklı çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu ihtiyacın karşılanması için geniş katılımlı bir çalışma ile hukuk uyuşmazlıklarında alternatif uyuşmazlık çözüm yollarını öngören Kanun Tasarısı hazırlanmıştır. Söz konusu Tasarının önümüzdeki süreçte sizlerin de emeği ile kanunlaşarak sistemimize yeni bir enerji vereceğine inanmaktayız.

Değerli Milletvekilleri,

Bakanlık olarak bu konuda belirlediğimiz bir politika daha bulunmaktadır. Bu politika, mevzuatın taranması ve yargılamaları yavaşlatıcı nitelikteki hükümlerin ayıklanmasıdır. Bu konuda, 2011 yılında iki önemli çalışma yaptığımız hepimizin malumudur.

Daha önceki dönemlerde de bazı suçların idari yaptırıma bağlanması doğrultusunda bazı çalışmalar yapılmış olmakla birlikte bu denli sistematik ve kapsamlı önlemleri içeren bir çalışma yapılmamıştır.

Belirttiğim çalışmaların ilki 31 Mart 2011 tarihli ve 6217 sayılı Kanunla gerçekleştirilmiştir. Bu Kanunla yargıya gelen basit dosyaların bir kısmının yargı yolu dışına çıkartılması, diğer bazı kısımlarının ise usul ve başvuru yollarının basitleştirilmesi ve kolaylaştırılması suretiyle yaklaşık iki buçuk milyona yakın dosya itibariyle iş yükünün hafifletilmesi sağlanmıştır.

Bu alandaki ikinci paket ise 26 Ağustos 2011 tarihinde yayımlanan 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile gerçekleştirilmiştir. Kararname ile avukatların hâkim ve savcı olabilmelerinin kolaylaştırılması ve adaylık sürelerinin kısaltılması gibi hâkim ve savcı sayısının artmasına katkı sağlayacak ek önlemler alınmıştır.

Yargılamaların hızlandırılmasına yönelik olarak mevzuatın taranması çalışmalarına hali hazırda devam edilmektedir. Bu konuda hazır-

lanmakta olan üçüncü paket kanun tasarısı da en kısa sürede Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır. Bu ve benzeri paketlerin kanunlaşması ile birlikte yargılamaların hızlandırılmasında önemli bir mesafe alınmış olunacaktır.

Diğer yandan son yıllarda yürüttüğümüz faaliyetlerde katılımcılığı esas almış bulunmaktayız. Bu kapsamda gerek Bakanlığımız, gerekse HSYK tarafından yargı mensuplarının görüşlerinin alınması için bölgesel toplantılar düzenlenmektedir. Bu çerçevede HSYK tarafından 2010 ve 2011 yıllarında 18 ayrı yerde çalıştay yapılmıştır. Bu çalıştaylara kürsüde görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarımızın yanı sıra baro başkanlarının, avukatların ve akademisyenlerin de katılımı sağlanmıştır. Öte yandan Bakanlığımızca 2011 yılında Cumhuriyet başsavcıları ve diğer yargı mensuplarının katılımıyla önemli toplantılar düzenlenmiştir. Bu çalışmalarda ortaya çıkan görüşler başta yargının hızlandırılmasına ilişkin mevzuat paketlerinin hazırlanması olmak üzere yapılan çalışmalarda dikkate alınmaktadır.

Değerli Milletvekili Arkadaşlarım,

- Hâkim, savcı sayısının artırılması,
- Yüksek Mahkemelerin üye sayılarında önemli ölçüde artışa gidilmesi,
- Yüksek Mahkemelerin personel ihtiyacının giderilmiş olması,
- Yüksek Mahkemelere şimdiye değin hiç olmadığı kadar tetkik hâkimi ve savcı atanması,
- Yargılamaları hızlandıracak mevzuat düzenlemelerini içeren paketlerin gecikmeksizin hazırlanıp kanunlaştırılması,
- Bilişim imkanlarının artırılması ve alt yapı sorunlarının çözülmesi,

gibi çalışmalar ve bundan sonra yürütülecek bu doğrultudaki faaliyet-

lerle özlemini duyduğumuz hızlı işleyen ve güven veren yargı sistemine ulaşacağımıza olan inancımı huzurlarınızda bir daha ifade etmek isterim.

TEMEL MEVZUATIMIZ

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

2002 yılına kadarki süreçte başta temel ceza mevzuatımız olmak üzere yargı ile ilgili mevzuatımız; güncelliğini yitirmiş, bütünlüğünü kaybetmiş ve uluslararası alanda insan hakları ve demokratikleşme konusunda ulaşılan standartların gerisinde kalmıştı.

2002 yılından sonraki süreçte, mevzuat yetersizliğini aşmak yolunda büyük adımlar atılmıştır. Bu kapsamda, Anayasada yargı ile ilgili alanda çok önemli değişiklikler yapılmış ve Anayasa değişikliğinin hayata geçirilmesi amacıyla ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Her değişiklikte vatandaşlarımızın yaşam standartlarının yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Bu alanda yapılan en büyük reform ise, 12 Eylül 2010 tarihinde halkımız tarafından onaylanan Anayasa değişikliğidir.

Söz konusu değişiklikte;

- Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı güçlendirilmiştir.
- Çocuk haklarında önemli gelişmeler kaydedilmiştir.
- Uyarma ve kınama cezalarına karşı yargı yolu açılmıştır.
- Bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı Anayasal güvenceye kavuşturulmuştur.
- Bireysel başvuru hakkı tanınmıştır.

Anayasa değişiklikleri yanında, temel kanunlardan olan Türk Ceza Kanunu ile başlayan süreç, Kabahatler Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu, Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda Değişiklik Yapılması ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kaldırılmasına Dair Kanun, Türkiye Adalet Akademisi Kanunu ve diğer kanunların çıkarılması ile devam ettirilmiştir.

Öte yandan özel hukukun temel kanunları olan Türk Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu geçtiğimiz yasama döneminde tamamıyla yenilenmiştir.

Bu süreç sonucunda mevzuatımızın dünyada ve ülkemizde meydana gelen değişime ayak uydurması sağlanmıştır.

İNSAN KAYNAKLARIMIZ

Saygıdeğer Milletvekilleri,

Adalet hizmetlerine ilişkin önemli sorunlardan biri de insan kaynakları ihtiyacıdır. Yargı alanında yapılacak tüm çalışmaların başarılı olabilmesi yeterli sayıda yargı mensubu ve yardımcı personel istihdamına bağlı bulunmaktadır.

Bu gerçeğe rağmen 2002 yılına kadar ki süreçte, yargıdaki iş yükü ile oranlandığında bulunması gereken yargı mensubu ve çalışanı sayısı çok düşük miktarlardaydı.

2002 yılından sonra, Bakanlığımızca hâkim, savcı ve yargı çalışanı sayısının uluslararası standartlara ulaştırılması amacıyla imkânlar dâhilinde artırılmasına büyük önem verilmiştir. Bu süreçte hâkim ve savcı sayısında 2002 yılına oranla % 34 oranında artış sağlanmıştır.

Bakanlığımız yalnızca sayısal yetersizliğin giderilmesi için değil eğitim çalışmalarının etkinliğinin artırılması için de büyük çaba sarf etmiştir. Örneğin gelişmiş ülkelerde yargı alanında önemli bir kurumsal aktör olan Adalet Akademisi ülkemizde yokken bu dönemde kurulmuştur. Öte yandan eğitim konusuna yabancı dili de kapsayacak şekilde geniş bir bakış açısıyla yaklaşılmıştır. Bu çalışmalar neticesinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Konseyi ve önemli uluslararası kuruluşların bulunduğu yerlerdeki daimi temsilciliklerde hâkimlerimizin görevlendirilmesi sağlanmıştır.

Yürütülen çalışmalarla adalet hizmetleri açısından büyük önem taşıyan adalet personeli sayısındaki yetersizlikler de büyük oranda aşı-

mıştır. 2002 yılına oranla personel sayısında % 78 oranda artış sağlanmıştır. Adalet hizmetlerinde görev yapmak üzere psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacı gibi uzman personel istihdamı sağlanmıştır.

BİLİŞİM SİSTEMİMİZ VE ADALET SARAYLARIMIZ

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Günümüzde bilişim teknolojilerinin kullanılması özel sektörde ve kamuda başarının ön koşulu olarak kabul edilmektedir. Kamunun sunduğu hizmetler açısından bilişim teknolojileri bir çok imkanı beraberinde getirmektedir.

Bilgisayar üzerinden hizmet sunulması hızlılığı ve etkinliği sağlamaktadır. Hata payının azalması ve otomasyonunun getirdiği diğer avantajlar bu imkanları vazgeçilmez kılmaktadır.

Bunlar yanında, internet üzerinden sunulan hizmetler adalet hizmetlerinin erişilebilirliğini artırmaktadır. Kamu hizmetlerinin şeffaflığının sağlanması ya da hizmetlere ulaşımın kolaylaştırılmasını sağlayan bilişim sistemleri, bu yönleriyle adeta günümüz demokrasilerinin önemli bir aracı olmuşlardır.

Bilişim sistemlerinin sunduğu imkânlardan geniş biçimde faydalanmayı amaçlayan Bakanlığımız, Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) ile birçok yeniliği hayata geçirmiş bulunmaktadır. Artık adalet hizmetlerinde bilgisayarın kullanılmadığı bir aşama bulunmamaktadır. Avukatlar ve vatandaşlar işlemlerini internet üzerinden anında yapabilmektedir.

2002 yılına kadarki süreçte adliyelerdeki hizmetler büyük oranda daktilolarla yerine getirilirken mahkemelerde kullanılan bilgisayar ve diğer donanım oranı yaklaşık % 800 oranında artırılmıştır.

Gelinen aşamada artık emniyet, tapu ve kadastro, SGK, PTT, nüfus, Merkez Bankası, ÖSYM ve barolar gibi birçok kurumla işlemler elektronik ortamda yapılmaktadır.

Avukatların ofislerinden adliyeye gitmeden dava açabilmeleri, icra takibi yapabilmeleri ve dosyalarını takip edebilmeleri sağlanmıştır. Şu anda 27.000 avukat UYAP üzerinden işlem yapmaktadır. UYAP-SMS Bilgi Sistemi ile taraflara yargısal işlemler hakkında SMS le bilgi verilmektedir.

Bakanlığımızın UYAP uygulamaları ile getirdiği yenilikler ülkemizde ve uluslararası alanda büyük beğeniyle izlenmektedir. UYAP ülkemiz için alanında öncü rol üstlenmiş ve küresel ölçekte örnek alınan uygulamalar getirmiştir. Bunun göstergesi olarak sistem birçok önemli bilişim ödülünü almış bulunmaktadır.

Değerli Milletvekilleri,

Yıllarca adalet hizmetlerinin yerine getirildiği binaların son derece olumsuz bir görüntüde kaldığı hepimizin malumudur. Bunun giderilmesi için yürütülen çalışmalar neticesi ülkemizin dört bir yanında modern binaların yükselmesi sağlanmıştır.

2002 yılından bu yana 145 adalet sarayının inşaatı tamamlanmıştır. Daha devam eden birçok çalışma bulunmaktadır. Devam eden çalışmalarla birlikte adliyelerin toplam kapalı alanı 2002 yılına kadar yapılanların 5 katını aşmış bulunmaktadır.

Dünyanın en önemli metropollerinden biri olan İstanbul'a yargı teşkilatına övünç kaynağı olabilecek donanımda ve mimaride adalet sarayları yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir.

Yeni binalar yargı mensupları ve çalışanlarının daha rahat hizmet sunmaları yanında, vatandaşlarımızın adalete daha rahat erişimini de sağlamaktadır. Diğer yandan adalet hizmet binası yapımında barolar,

avukatlar ve diğer yararlanıcıların da memnuniyetleri hedeflenmekte, özellikle engelli vatandaşlarımızın ihtiyaçları gözetilerek yargı hizmetlerinden rahatlıkla ve kolaylıkla yararlanabilecekleri fiziki şartların oluşturulmasına gayret edilmektedir.

MAHKEMELER VE ADALETE ERİŞİM

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

İŞ yooğunluğunun azaltılması suretiyle dava yığılmasının önlenmesi için mevzuat değişikliği yanında ilk derece mahkemesi sayısının da artırılması gerekmektedir. Öte yandan uzmanlık gerektiren bazı alanlarda ihtisas mahkemeleri önemli iŐlev görmektedir. 2002 yılına kadarki süreçte yargı mensubu ve personel sayısının azlığı, adliyelerde yeterli yer bulunamaması gibi nedenlerle mahkeme sayısında artış yapılamamaktaydı.

Buradan hareketle Bakanlığımız ilk derece mahkemelerinin ve ihtisas mahkemelerinin sayısının artırılmasına büyük önem vermiŐ ve 2002 yılına oranla mahkeme sayısının % 21'den fazla artırılmasını saęlamıŐtır. Başta ticaret mahkemeleri olmak üzere ihtisas mahkemelerinin sayısında ise % 123 oranında artış sağlanmıştır. Bu artışlar adalet sistemimizin etkinliğinin sağlanmasında önemli bir adım olarak önümüzdeki süreçte sonuçlarını gösterecektir.

Mahkemeler teşkilatı konusunda yapılan diğer bir yenilik ise bölge adliye mahkemeleridir. Yargı reformu çalışmalarının önemli bir parçası olan bölge adliye mahkemelerinin kanuni alt yapısı 5235 sayılı Kanun ile 2004 yılında tamamlanmıştır.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 15 Mayıs 2007 tarihli kararı ile 9 yerde kurulması öngörülen bölge adliye mahkemelerinin sayısı, 07 Haziran 2011 tarihli karar ile 15'e çıkartılmıŐtır.

Daha nitelikli kanun yolu incelemesini sağlayacak bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçirilmesi için alt yapı çalışmalarının tamamlanması için gerekli yatırımlar yapılmaktadır. Önümüzdeki süreçte mahkemelerin sorunsuz biçimde faaliyete geçirilmesini amaçlamaktayız.

Değerli Milletvekilleri,

Çağımızın adalet hizmetlerine ilişkin olarak benimsediği insan odaklı anlayış “adalete erişim” kavramını gündemimize getirmiş bulunmaktadır.

Adalete erişim, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç duydukları adalete kolaylıkla ulaşabilmesi ve haklarını etkili bir şekilde arayabilmesi için devletin gerekli tüm imkânları sağlaması ve bu imkânların varlığını etkin bir şekilde tanıtması olarak tanımlanmaktadır.

Bu kavram adalet sisteminin birçok alanını kapsayacak niteliktedir. Bu anlamda mahkemelerdeki uyuşmazlıkların makul sürede sonuçlandırılması, basit uyuşmazlıkların yargı önüne getirilmeden etkin bir şekilde çözülmesi, yargılama usullerinin basitleştirilmesi, adli yardımın etkinleştirilmesi gibi hususlar adalete erişimin temel unsurlarındandır.

Diğer yandan adalete erişim imkânlarının salt pozitif hukuki düzenlemelere dayalı önlemlerle etkinleştirilmesi mümkün görülmemektedir. Bu nedenle yararlanıcıların hak arama hürriyetini kullanma yöntemlerini öğrenmeleri, hukuk bilincinin geliştirilmesi amacıyla yapılacak bilgilendirme faaliyetleri, danışma büroları, broşürler, dava rehberleri, internet siteleri gibi vasıtalar da toplumun ihtiyaç hisseden kesimlerinin adalete erişiminde kolaylaştırıcı unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Bakanlığımız adalete erişim olanaklarının geliştirilmesini sağlayacak birçok çalışma sürdürmektedir. Bu kapsamda, daha önce de belirttiğim gibi yargılamaların hızlandırılması için önlemler alınmakta, basit uyuşmazlıkların yargı önüne getirilmeden etkin bir şekilde çözül-

mesi sağlanmakta ve usul kanunlarında gerçekleştirilen değişikliklerle yargılama usulleri basitleştirilmektedir.

Ayrıca bunlar dışında Bakanlığımızca yürütülen Mahkeme Yönetimi Sistemi Projesi kapsamında adliyelerde danışma bürolarının kurulması, yararlanıcıların faydalanacağı hukuki süreçler konusunda yol gösterici dokümanların hazırlanması ve internet vasıtasıyla vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi gibi faaliyetler sürdürülmektedir.

Adalete erişimin önemli bir parçasını da adli yardım sistemi oluşturmaktadır. Adli yardım maddi durumu yargılama masraflarını karşılamaya elverişli olmayanlar için bazı önlemler alınmasını içermektedir.

Bu kapsamda ülkemizde gelişmiş ülkelerin çoğunun bile ilerisinde bir adli yardım sisteminin oluşturulduğunu ifade etmek isterim. Bugün için ceza yargılamasının tüm aşamalarında mağdur da dahil olmak üzere isteyene avukat tayini imkanı getirilmiştir.

Hukuk yargılamasında da gerek mahkemeler gerekse barolarca bu hizmet verilebilmektedir. Ülkemiz bu alana ayırdığı kaynak bakımından Avrupa ülkeleri arasında ön sıralarda bulunmaktadır.

CEZA İNFAZ SİSTEMİMİZ

Saygıdeğer Milletvekili Arkadaşlarım,

Ceza infaz sistemimizin her türlü olumsuzluklarla kamuoyunun gündemini hemen hemen her gün işgal ettiği günleri hepimiz hatırlamaktayız. Adalet sisteminin saygınlığını olumsuz etkileyen bu durum uluslararası insan hakları kuruluşlarınca sıkça gündeme getirilmekteydi.

Bu süreçte uluslararası standartlara uymayan, iyileştirme çalışmalarının yapılamadığı yetersiz kurumların yanı sıra infaz mevzuatımızın da çağın şartlarına uygun olmadığını belirtmek isterim. Birçok ülkede uzun yıllardan bu yana uygulanan denetimli serbestlik gibi uygulamaları içermeyen sistemimiz eski usullerle sürdürülmekteydi.

Oysa gelişmiş demokrasilerde ceza infaz sisteminin etkinliği kadar insancılığı da önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Ceza infaz sistemine ilişkin yeni yaklaşımlarda; suçluların ıslahı, topluma kazandırılması ve tekrar suç işlemelerinin önlenmesi ön planda bulunmaktadır.

Çağdaş infaz anlayışı doğrultusunda son yıllarda ceza infaz sistemine ilişkin yapılan çalışmalarla büyük bir değişim ve dönüşüm yaşanmıştır. Bakanlığımızın adalet sistemi konusundaki çalışmalarının önemli bir parçasını teşkil eden ceza infaz sistemine ilişkin adımlarda uluslararası standartlar takip edilmekte ve titizlikle uygulanmaktadır. En fazla uluslararası işbirliği yaptığımız alanlardan birisi infaz uygulamalarıdır. Bu çerçevede yaptığımız incelemeler bizlere birçok Avrupa ülkesinden daha insancıl bir sistem oluşturduğumuzu göstermiştir. Bu gerçek, in-

san hakları alanında faaliyet gösteren ve raporlar yayınlayan uluslararası kurumlar tarafından da dillendirilmektedir.

Sistemimizdeki dönüşüm öncelikle mevzuat altyapısında gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında ceza infaz mevzuatı tümüyle yenilenmiştir. Yeni infaz sistemine uluslararası standartlara uygun insancıl bir anlayış hakim kılınmıştır.

Bu süreç 2011 yılında gerçekleştirdiğimiz mevzuat değişiklikleri ile sistemimizin daha da iyiye doğru gitmesi için sürdürülmüştür. 31 Mart 2011 tarihli ve 6217 sayılı Kanunla ve 26 Ağustos 2011 tarihinde yayımlanan 650 sayılı KHK ile yargılamaların hızlandırılması maksadıyla yapılan diğer değişikliklerin yanında hükümlü ve tutukluların haklarında önemli iyileştirmeler yapılmıştır.

Ceza infaz sistemimizdeki dönüşümün önemli bir parçasını da modern, güvenli ceza infaz kurumlarının oluşturulması ve yetersiz, uluslararası standartlara uymayan kurumların kapatılması oluşturmaktadır. Bu kapsamda 2002 yılından buyana 59 kurum açılmış ve uluslararası standartlara uymayan 205 kurum ile birlikte kamuoyunca yakından bilinen Bayrampaşa ve Ulucanlar gibi ceza infaz kurumları kapatılmıştır. Kapatılan infaz kurumları yerine yüksek kapasiteli modern kurumların yapılması suretiyle cezaevlerindeki yoğunluğun büyük oranda azaltılması sağlanmıştır.

Hali hazırda devam ettirdiğimiz çalışmalarla kurumların kapasite sorununu çözmeyi ve 2012 yılında 38, 2013 yılında 37, 2014 yılında 31 ceza infaz kurumunu kapatmayı öngörmekteyiz.

Sistemin mevzuat ve diğer alt yapısı yanında insan kaynakları kapasitesinin de önemli olduğunu düşünmekteyiz. Bu nedenle geçmiş dönemlerden gelen personel açığını kapatmak amacıyla çalışmalar sürdürmüş ve personel sayısında büyük oranda artış sağlamış bulunmaktayız. Bunun dışında uzman personelin çeşitliliğinin artırılması da önemli gelişmelerden birisi olarak ifade edilmelidir.

Öte yandan Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu uyarınca, Ankara, İstanbul, Erzurum, Kahramanmaraş illerinde eğitim merkezleri açılarak personelin eğitim çalışmalarının etkinleştirilmesi sağlanmıştır.

Bunların yanında, ceza adaleti sistemine ilişkin reform niteliğindeki önemli bir diğer yenilik olan denetimli serbestlik hizmetleri de bu alan açısından büyük önem taşımaktadır. Denetimli serbestlik hizmetleri, tutuklama tedbiri yerine adli kontrol tedbiri, hapis cezası yerine eğitim kurumuna devam veya kamu yararına çalışma gibi seçenek yaptırımların infazı, ceza infaz kurumundan salıverilen veya hakkında denetimli serbestlik kararı verilen hükümlülerin denetimli çalıştırılmaları gibi yaptırımları öngörmektedir. Bu uygulamalar gelişmiş ülkelerce uzun yıllardır kullanılmaktadır. Ülkemizde denetimli serbestlik hizmetlerinin gün geçtikçe daha da yerleşiyor olması bizler için sevindiricidir.

Huzurlarınızda ifade etmek istediğim bir diğer konu ise ceza infaz kurumlarının dış güvenliğine ilişkin hizmetlerdir. Bilindiği üzere bu hizmetler hali hazırda İçişleri Bakanlığınca yerine getirilmektedir. Hizmetin çift başlı yürütülmesinin engellenmesi için ceza infaz kurumlarının dış güvenlik hizmetleri ve bunun bir parçası olan hükümlü ve tutukluların sevk ve nakillerinin tek elden Bakanlığımızca yürütülmesi için bir Kanun Tasarısı hazırlanmıştır. Bu Tasarının önümüzdeki süreçte kanunlaşması ceza infaz hizmetlerinin etkinliğini daha da artıracaktır.

İNSAN HAKLARI

Değerli Milletvekilleri,

Günümüzde, insan hak ve özgürlüklerini eksiksiz olarak güvence altına alamamış bir sistemin demokrasi olabileceğini düşünmek bile mümkün değildir. Bugün için insan haklarının korunması ulusal sınırları aşmış ve uluslararası kuruluşların ilgi alanına girmiştir.

Evrensel insan hakları anlayışının yerleşmesiyle birlikte, insan haklarını koruma konusunda artık ulusal sınırların ötesinde koruma mekanizmaları gelişmiştir. İnsan haklarını korumaya ilişkin uluslararası sözleşmeler, bir ülkede yapılan soruşturma ve davaların uluslararası alanda tartışmaya açılmasına, eksik ve yanlışların, hak ihlallerinin değerlendirilmesine yol açmıştır. Ülkemizin de taraf olduğu İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi, bunlar içerisinde en etkin koruma sistemini getirmiştir.

Soruşturma ve yargılamada uluslararası standartlara uyulmaması durumunda, Sözleşmenin yaptırım sistemi uyarınca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından yaptırıma hükmedilmektedir. Bu kararlar, hükmedilen yaptırımdan öte, üye devletlerin insan hakları alanında uluslararası imajının zedelenmesi sonucunu doğurmaktadır.

Bu kapsamda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye hakkında verdiği ihlal kararları, yıllardan bu yana ülke gündeminde kendine haklı bir yer edinmiştir.

Ülkemiz özellikle 2002 yılından bu yana insan haklarının güvence altına alınması, daha demokratik, hukukun üstünlüğüne daha saygılı

bir sistem oluşturmak üzere birçok yasal ve anayasal düzenleme yapmıştır. Bu düzenlemelerin en önemlisi 2010 yılı Eylül ayında halkoylaması ile kabul edilen anayasa reformudur.

Bakanlığımızca ülkemizde insan hakları konusundaki çalışmaların daha da etkin yürütülmesinin temini için 26 Ağustos 2011 tarihli ve 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğümüz bünyesinde bir İnsan Hakları Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Bu düzenleme vasıtası ile özellikle üç alanda gelişme sağlanması hedeflenmektedir.

Bu alanların birincisi AIHM nezdindeki devlet savunmalarıdır. Dışişleri Bakanlığının 07 Temmuz 2010 tarihinde yenilenen Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanuna bu görevin Bakanlığımız ile “işbirliği içinde” yerine getireceği doğrultusunda hüküm konulmuştur. Bu kapsamda dava süreçlerindeki işbirliğinin daha etkin hale getirilmesi için 14 Kasım 2011 tarihinde Dışişleri Bakanlığı ile bir Protokol imzalamış bulunmaktayız. Bu Protokol uyarınca, dış politikayla yakından ilgili olanlar dışındaki AIHM nezdindeki dosyalara ilişkin süreçlerin Bakanlığımızca yürütülmesi esası benimsenmiştir. Bakanlığımızca bu görevin Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği halinde daha da etkin yürütülmesinin temini için çalışmalar yürütülecektir.

Gelişme sağlanması hedeflenen bir diğer alan ise ihlallerin önlenmesidir. Başkanlık, AIHM’in sistematik ihlal kararları vermesine yol açan sorunlu alanların tespiti ve bu konularda yapılması gerekli değişiklikleri belirlemek ve atılması gereken adımlar çerçevesinde mevzuat değişikliği ve diğer tedbirler için öneriler getirmek ile sorumludur.

Bir diğer alan ise insan hakları konusunda eğitim ve farkındalık artırma olarak açığa çıkmaktadır. Ülkemizde gerçekleşen mevzuat değişikliklerine paralel olarak bu alandaki eğitimlerin de geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, 15-17 Kasım tarihleri arasında Ankara’da “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye Kararları, Sorunlar ve Çözüm Önerileri” zirvesi düzenlemiş bulunmaktayız. Yüksek düzeyli konferans ve çalıştay şeklinde düzenlediğimiz ve bir ilk olan bu zirve ile AIHM’le ilişkilerde yaşanan kimi sorunların tespit edilmesini, bu sorunların ortadan kaldırılmasını ve Mahkemenin sıkça ihlal kararı verdiği konularda çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamış bulunmaktayız.

SONUÇ

Değerli Milletvekilleri,

Daha önce de ifade ettiğim üzere daha etkin bir yargı için yürüttüğümüz faaliyetlerle, hâkim ve savcı sayısını % 34, adalet personeli sayısını ise % 78 oranında artırmış bulunmaktayız. Buna paralel olarak mahkeme sayılarında da önemli bir artış sağlanmıştır.

Öte yandan Yüksek Mahkemelerin üye, savcı ve tetkik hâkimi sayılarının iş yükü ile orantılı hale getirilmesi son iki yılda kaydedilen önemli bir aşamadır.

Adalet hizmetlerinin fiziki altyapı sorunları da 145 yeni adalet sarayı açılarak büyük oranda çözülmüştür.

Temel ceza mevzuatının yanında, Türk Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu gibi birçok kanunun yenilenmesi ile mevzuat altyapısı güçlendirilmiştir.

Diğer yandan dünyaya örnek olacak nitelikte bir bilişim sistemi oluşturulmuştur. Özgürlükleri genişleten, yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı ve şeffaflığını temin eden anayasa değişikliğinin yapılması, yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmasına odaklanmış mevzuat değişikliği paketlerinin çıkartılması, Adli Tıp Kurumu faaliyetlerinin etkinleştirilmesi ile ceza infaz sisteminin güçlendirilmesi de gelişme sağlanan alanlar olarak özellikle ifade edilmelidir.

İzah ettiklerim ve yürütmeyi planladığımız çalışmalarla daha etkin, hızlı ve güven veren bir yargı sistemine ulaşacağımıza olan inancımı huzurlarınızda bir daha ifade etmek isterim.

Bugün için tüm yargı kurumları üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirme kararlılığıyla hareket etmektedir. Bu çalışmalar neticelerini yakında vermeye başlayacaktır. Nitekim yeni daire ve üyelerle yapısı güçlendirilen Yargıtay tarafından, hukuk dairelerinde biriken dosyaların iki, ceza dairelerinde ise üç yıl içerisinde bitirilmesinin ve neticede temyiz süresinin 6 aya kadar düşürülmesinin hedeflendiği açıklanmıştır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bütçe görüşmeleri vesilesi ile yargı camiasının fedakar çalışanlarına huzurlarınızda teşekkürü bir borç bilirim.

Bu düşüncelerle Adalet Bakanlığı bütçesini Yüksek Komisyonunuzun takdirlerine sunuyor, 2012 yılı Bütçesinin hayırlı olması temenniyle Bakanlığım, tüm yargı teşkilatı ve şahsım adına teşekkür ediyorum.

Komisyonun değerli Başkan ve üyelerini saygıyla selamlıyorum.

T.C. ADALET BAKANLIĞI STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

Mevlana Bulvarı, No: 70, Kat: 12 Yenimahalle 06560 ANKARA

Tel: 0(312) 204 17 00 Faks: 0(312) 223 29 19 - 223 13 01 e-mail: sgb@adalet.gov.tr